Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
ANTHONY COLLINS
prednesené 23. novembra 2023 [1]

Vec C-221/22 P

Európska komisia
proti

Deutsche Telekom AG

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Zneužitie dominantného postavenia – Rozsudok, ktorým sa čiastočne zrušuje rozhodnutie a znižuje sa výška pokuty – Povinnosť Komisie zaplatiť úrok – Úroky z omeškania – Článok 266 a 340 ZFEÚ – Článok 90 delegovaného nariadenia č. 1268/2012“

I. Úvod

1. Inštitúcia Únie prijíma rozhodnutie, na základe ktorého jej podnik predbežne zaplatí peňažnú sumu. Súdny dvor následne vyhlási časť tohto rozhodnutia alebo celé rozhodnutie za neplatné. Podnik požaduje od inštitúcie Únie vrátenie danej sumy spolu s tým, čo opisuje ako „úroky z omeškania“ vypočítané zo sumy vyhlásenej za neoprávnene zaplatenú, ktoré mali začať plynúť od dátumu, keď túto sumu zaplatil, do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora. Vyžaduje si právo Únie, aby inštitúcia Únie tejto požiadavke vyhovela? Tak je zhrnutá otázka, ktorú Komisia predložila Súdnemu dvoru na rozhodnutie v tomto odvolaní.

2. Odpoveď na túto otázku sa týka článku 266 prvého odseku ZFEÚ. Zahŕňajú nevyhnutné opatrenia, ktoré môže byť inštitúcia Únie povinná urobiť, aby vyhovela rozsudku Súdneho dvora, zaplatenie „úrokov z omeškania“ požadovaných v rámci takejto žaloby? Toto posúdenie treba vykonať v kontexte judikatúry, v ktorej sa výraz „úroky z omeškania“ používa na opísanie rozličných právnych pojmov slúžiacich na celú škálu účelov. Debata niekedy pripomína slávny rozhovor Hupky-Dupkyho s Alicou v knihe Lewisa Carrolla *Alica v krajine zázrakov* [2].

[1] Jazyk prednesu: angličtina.

[2] Hupky-Dupky: „Ak nejaké slovo použijem ja, znamená presne to, čo chcem, aby znamenalo – nič viac a nič menej“; Alica: „Otázka je, či dokážete, aby slová mali také rozdielne významy“. CARROLL, L.: *Alica v krajine zázrakov*. Bratislava: Mladé letá, 1986, druhé úplné vydanie.

II. Skutkový stav a priebeh konania

A. Okolnosti predchádzajúce odvolaciemu konaniu

3. Dňa 15. októbra 2014 Európska komisia prijala rozhodnutie C(2014) 7465 final týkajúce sa konania podľa článku 102 ZFEÚ a článku 54 Dohody o EHP (vec AT.39523 – Slovak Telekom) (ďalej len „rozhodnutie z roku 2014“). V rozhodnutí z roku 2014 sa dospelo k záveru, že Deutsche Telekom AG a Slovak Telekom a. s. sa dopustili porušenia článku 102 ZFEÚ a článku 54 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP). Spoločnostiam Deutsche Telekom a Slovak Telekom v ňom bola spoločne a nerozdielne uložená pokuta vo výške 38 838 000 eur a spoločnosti Deutsche Telekom samostatná pokuta vo výške 31 070 000 eur.

4. Dňa 24. decembra 2014 podala Deutsche Telekom žalobu o neplatnosť rozhodnutia z roku 2014.

5. Dňa 16. januára 2015 Deutsche Telekom predbežne zaplatila Komisii sumu 31 070 000 eur.

6. Rozsudkom z 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisia (T-827/14, EU:T:2018:930, ďalej len „rozsudok z roku 2018“), Všeobecný súd znížil výšku pokuty, ktorú bola povinná zaplatiť len Deutsche Telekom, o 12 039 019 eur. Dňa 19. februára 2019 Komisia vrátila túto sumu spoločnosti Deutsche Telekom.

7. Deutsche Telekom podala 21. februára 2019 voči rozsudku z roku 2018 odvolanie.

8. Dňa 12. marca 2019 Deutsche Telekom požiadala Komisiu, aby zaplatila úroky z omeškania zo sumy 12 039 019 eur, ktoré plynuli od 16. januára 2015 do 19. februára 2019. Deutsche Telekom sa na podporu svojej žiadosti odvolávala na rozsudok z 12. februára 2019, Printeos/Komisia (T-201/17, EU:T:2019:81).

9. Listom z 28. júna 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) Komisia odmietla spoločnosti Deutsche Telekom zaplatiť úroky z omeškania, pričom uviedla, že v rozsudku z roku 2018 sa vyžadovalo vrátenie nominálnej hodnoty zníženia pokuty. Po uplatnení článku 90 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (ďalej len „delegované nariadenie č. 1268/2012“)[3], Komisia vrátila nominálnu hodnotu bez úrokov, keďže táto suma priniesla v príslušnom období negatívny výnos. Komisia dodala, že voči rozsudku z 12. februára 2019, Printeos/Komisia (T-201/17, EU:T:2019:81), podala odvolanie.

10. Súdny dvor odvolanie Komisie zamietol rozsudkom z 20. januára 2021, Komisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, ďalej len „rozsudok vo veci Printeos“).

11. Rozsudkom z 25. marca 2021, Deutsche Telekom/Komisia (C-152/19 P, EU:C:2021:238), Súdny dvor zamietol odvolanie spoločnosti Deutsche Telekom voči rozsudku z roku 2018, na základe ktorého sa uložená pokuta stala konečnou.

[3] Ú. v. EÚ L 362, 2012, s. 1.

B. Napadnutý rozsudok

12. Dňa 9. septembra 2019 podala Deutsche Telekom na Všeobecný súd žalobu o neplatnosť napadnutého rozhodnutia. Takisto sa domáhala toho, aby jej Komisia nahradila stratu, ktorú utrpela v dôsledku nedostupnosti neoprávnene zaplatenej sumy. Subsidiárne sa domáhala, aby Všeobecný súd nariadil Komisii zaplatiť úroky z omeškania z neoprávnene zaplatenej sumy plynúce od dátumu predbežného zaplatenia pokuty do dátumu jej vrátenia. Tieto úroky z omeškania sa mali vypočítať na základe sadzby uplatňovanej Európskou centrálnou bankou (ECB) na jej hlavné refinančné operácie, zvýšenej o tri a pol percentuálneho bodu, alebo subsidiárne na základe sadzby, ktorú Všeobecný súd považuje za primeranú. Takisto sa domáhala, aby Všeobecný súd nariadil Komisii zaplatiť úroky z omeškania zo sumy dlhovanej od vyhlásenia rozsudku z neoprávnene zaplatenej sumy plynúce od dátumu predbežného zaplatenia pokuty do dátumu jej vrátenia.

13. Vo svojom rozsudku z 19. januára 2022, Deutsche Telekom/Komisia (T-610/19, EU:T:2022:15, ďalej len „napadnutý rozsudok), Všeobecný súd zamietol žalobný dôvod na kompenzáciu vzniknutej straty z dôvodu nedostupnosti ňou neoprávnene zaplatenej sumy. Deutsche Telekom nepreukázala, že by utrpela stratu zisku z dôvodu nemožnosti investovať danú sumu do svojho podnikania ani to, že by ju nedostupnosť tejto sumy viedla k tomu, že upustila od konkrétnych projektov.

14. Pokiaľ ide o žalobný dôvod pre náhradu z dôvodu odmietnutia Komisie zaplatiť úroky z omeškania z neoprávnene zaplatenej sumy od dátumu, keď bola zaplatená, až do jej vrátenia, Všeobecný súd dospel k záveru, že rozhodnutie z roku 2014 predstavovalo dostatočne závažné porušenie článku 266 prvého odseku ZFEÚ, v dôsledku ktorého Deutsche Telekom utrpela stratu. Všeobecný súd konštatoval, že článok 266 prvý odsek ZFEÚ predstavuje právnu normu, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom. Zrušenie opatrenia judikatúrou Únie má účinok *ex tunc*, čiže ho ruší so spätnou účinnosťou. V prípade neoprávneného zaplatenia peňažnej sumy inštitúcii Únie vzniká právo na vrátenie tejto sumy spolu s úrokmi z omeškania. Účelom úrokov z omeškania je paušálne nahradiť stratu požitkov vyplývajúcich z pohľadávky a prinútiť dlžníka, aby čo najskôr vykonal rozsudok. Zaplatenie úrokov z omeškania je preto zásadným prvkom povinnosti Komisie podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ vrátiť vec do pôvodného stavu po zrušení pokuty. Cieľom povinnosti zaplatiť úroky z omeškania je paušálne nahradiť škodu z objektívneho omeškania, ktoré vyplýva po prvé z dĺžky súdneho konania, po druhé z nároku podniku, ktorý predbežne zaplatil neskôr zrušenú alebo zníženú pokutu, na vrátenie sumy a po tretie z účinku *ex tunc* príkazov súdov Únie. Všeobecný súd súhlasil s tým, že povinnosť zaplatiť „úroky z omeškania“ nemôže podnecovať Komisiu k tomu, aby ešte pred vyhlásením rozsudku, ktorým sa čiastočne alebo v plnom rozsahu zruší pokuta, ktorú uložila, vrátila sumu, ktorú neoprávnene prijala.

15. Všeobecný súd zamietol argument Komisie, že na základe článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 mala povinnosť zaplatiť iba „úrokové výnosy“ z neoprávnene prijatej sumy.[4] Povinnosť zaplatiť „úroky z omeškania“ existuje bez ohľadu na zaplatenie akýchkoľvek súm získaných uplatnením článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012. Všeobecný súd na základe toho uviedol, že nemusí rozhodovať o žalobnom dôvode spoločnosti Deutsche Telekom, ktorý predložila v súvislosti s nezákonnosťou článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012.

[4] V článku 90 ods. 4 písm. a) delegovaného nariadenia č. 1268/2012 sa stanovuje, že „po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov a zrušení alebo znížení pokuty alebo penále… neoprávnene vybraté sumy sa spolu s úrokovými výnosmi vrátia príslušnej tretej strane; ak bol za príslušné obdobie dosiahnutý negatívny výnos, vráti sa nominálna hodnota neoprávnene vybratej sumy“.

16. Všeobecný súd dospel k záveru, že povinnosť Komisie zaplatiť úroky z omeškania počítané od dátumu predbežnej úhrady vznikla z povinnosti podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ vykonať rozsudok z roku 2018. Maximálna výška nároku na vrátenie ako dôsledku predbežnej úhrady pokuty bola istá alebo sa mohla stanoviť v deň danej platby na základe objektívnych faktorov. Splatnými úrokmi sú úroky z omeškania, pričom sa neobjavila žiadna otázka týkajúca sa kompenzačných úrokov. Ďalej uviedol, že odmietnutie zaplatiť úroky z omeškania spĺňalo podmienky článku 266 druhého odseku ZFEÚ v spojení s článkom 340 druhým odsekom ZFEÚ tým, že viedlo k vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie.

17. Na určenie sadzby úrokov z omeškania Všeobecný súd analogicky uplatnil článok 83 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 s názvom „Úroky z omeškania“. Komisia musela zaplatiť sadzbu uplatňovanú ECB na jej hlavné refinančné operácie, zvýšenú o tri a pol percentuálneho bodu, konkrétne o 3,55 %, v období od 16. januára 2015 do 19. februára 2019, čo predstavovalo 1 750 522,83 eura.

18. Všeobecný súd napokon dodal, že od vyhlásenia napadnutého rozsudku do jej plnej úhrady zo strany Komisie sa pohľadávka mala zvýšiť o úroky z omeškania vypočítané rovnako ako úroky, ktoré ECB uplatňovala na svoje hlavné refinančné operácie, so zvýšením o tri a pol percentuálneho bodu.

C. Odvolanie

19. Dňa 28. marca 2022 podala Komisia odvolanie, ktoré je predmetom prejednávanej veci. Požadovala pridelenie veci veľkej komore s cieľom umožniť Súdnemu dvoru opätovne preskúmať prístup, ktorý zaujal v rozsudku vo veci Printeos [5].

20. Komisia uvádza dva odvolacie dôvody. V prvom odvolacom dôvode argumentuje, že napadnutý rozsudok obsahoval nesprávne právne posúdenie, keď sa v ňom tvrdilo, že článok 266 ZFEÚ ukladá Komisii bezpodmienečnú povinnosť zaplatiť úroky z omeškania za obdobie odo dňa predbežného uhradenia pokuty a do dňa vrátenia akejkoľvek neoprávnene zaplatenej sumy. Vo svojom druhom odvolacom dôvode tvrdí, že napadnutý rozsudok obsahoval nesprávne právne posúdenie, keď sa v ňom analogicky podľa článku 83 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia č. 1268/2012 uvádzalo, že Komisia je povinná zaplatiť úroky z omeškania so sadzbou, ktorú uplatňuje ECB na svoje hlavné refinančné operácie, zvýšenou o tri a pol percentuálneho bodu.

21. Deutsche Telekom navrhuje, aby Súdny dvor odvolanie zamietol ako neprípustné a v každom prípade ako nedôvodné.

22. Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súdny dvor položil, boli vypočuté na pojednávaní 12. júla 2023.

[5] Komisia konštatovala, že tento rozsudok bol vyhlásený senátom piatich sudcov bez vypočutia alebo návrhov generálneho advokáta.

III. Posúdenie

A. O prípustnosti

23. Podľa spoločnosti Deutsche Telekom by sa malo odvolanie zamietnuť v plnom rozsahu ako neprípustné, keďže je v skutočnosti zamerané proti rozsudku vo veci Printeos, ktorý sa stal právoplatným. Všeobecný súd túto judikatúru verne zohľadnil, a tak sa nemohol dopustiť nesprávneho právneho posúdenia. Podľa nej argumentačná línia, o ktorú sa Komisia opiera pri kritike rozsudku vo veci Printeos, je takisto neprípustná, keďže nebola Všeobecnému súdu prednesená.

24. Deutsche Telekom ďalej tvrdí, že prvý odvolací dôvod je neprípustný, pretože Komisia neoznačila konkrétnu pasáž napadnutého rozsudku, v ktorej sa uvádza, že povinnosť Komisie zaplatiť úroky z omeškania má povahu sankcie. Priznanie úrokov z omeškanie nie je sankciou, ale skôr paušálnou náhradou za pripravenie podniku o možnosť využívať svoje finančné prostriedky. Deutsche Telekom takisto tvrdí, že v prvej časti prvého odvolacieho dôvodu a v druhom odvolacom dôvode sa len opakujú argumenty predložené Všeobecnému súdu, a preto sú neprípustné. Druhá a šiesta časť prvého odvolacieho dôvodu sú neprípustné z toho dôvodu, že tieto argumenty sa v rámci daných konaní uvádzajú prvýkrát v prejednávanom odvolaní.

25. Komisia odpovedá, že odvolanie smeruje proti napadnutému rozsudku, a nie proti rozsudku vo veci Printeos. Viacero úvah uvedených v napadnutom rozsudku sa v rozsudku vo veci Printeos neobjavuje. Pokiaľ ide o prvý odvolací dôvod, Komisia namieta voči záveru, že je povinná zaplatiť úroky z omeškania tak, ako sa vymedzujú v napadnutom rozsudku. Komisia ďalej tvrdí, že ak by sa aj v prvej časti prvého odvolacieho dôvodu a v druhom odvolacom dôvode len opakovali argumenty, ktoré predložila Všeobecnému súdu, je oprávnená tak urobiť v rámci spochybnenia výkladu a uplatňovania práva Únie Všeobecným súdom. V druhej, tretej, štvrtej, piatej a šiestej časti prvého odvolacieho dôvodu sa rozoberajú argumenty, ktoré Komisia predložila Všeobecnému súdu, a namieta sa v nich voči záverom, ku ktorým sa dospelo v napadnutom rozsudku.

26. Podľa článku 170 prvého odseku Rokovacieho poriadku Súdneho dvora nemožno odvolaním meniť predmet sporu, ktorý prebiehal pred Všeobecným súdom. Spochybnenie výkladu alebo uplatnenia práva Únie vykonaného Všeobecným súdom môže viesť k opätovnému prejednaniu právnych otázok skúmaných na prvom stupni.[6] Ak by totiž odvolateľka nemohla založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, odvolacie konanie by čiastočne stratilo svoj zmysel.[7] Brániť odvolateľke, aby tak urobila, takisto narúša ustálené pravidlo, že právomoc Súdneho dvora sa v prípade odvolania obmedzuje na právne konštatovania vykonané v súvislosti s dôvodmi uvedenými v konaní na prvom stupni.[8] Súdny dvor opakovane uviedol, že odvolateľka je oprávnená podať odvolanie s odvolacími dôvodmi vyplývajúcimi z napadnutého rozsudku, ktoré majú z právneho hľadiska spochybniť jeho dôvodnosť.[9] Výklad a uplatňovanie judikatúry súdov Únie vrátane rozsudku vo veci Printeos

6 Rozsudok z 22. júna 2023, Gmina Miasto Gdynia a Port Lotniczy Gdynia-Kosakowo/Komisia (C-163/22 P, EU:C:2023:515, bod 77 a citovaná judikatúra).

7 Rozsudok z 15. júla 2021, DK/ESVČ (C-851/19 P, EU:C:2021:607, bod 33 a citovaná judikatúra).

8 Rozsudok zo 4. marca 2021, Komisia/Fútbol Club Barcelona (C-362/19 P, EU:C:2021:169, bod 47 a citovaná judikatúra). Deutsche Telekom uvádza presne to isté vo svojej námietke týkajúcej sa prípustnosti druhej až šiestej časti prvého odvolacieho dôvodu.

9 Rozsudok z 26. februára 2020, ESVČ/Alba Aguilera a i. (C-427/18 P, EU:C:2020:109, bod 54 a citovaná judikatúra).

v napadnutom rozsudku vedie k právnym otázkam, ktoré možno takýmto spôsobom spochybniť. Na základe uvedeného teda navrhujem, aby Súdny dvor zamietol námietky spoločnosti Deutsche Telekom týkajúce sa prípustnosti odvolania v celom jeho rozsahu.

27. V prvom odvolacom dôvode sa tvrdí, že Všeobecný súd sa tým, že nezohľadnil sankčnú povahu úrokov z omeškania, dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď Komisii nariadil tieto úroky zaplatiť. Komisia netvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil skutočného pochybenia vo svojom právnom posúdení, ale že jeho právne posúdenie nezohľadnilo relevantný prvok. Preto nemôže prekvapovať, že Komisia neoznačila odseky v napadnutom rozsudku, v ktorých by sa uvádzalo, že úroky z omeškania sú vo svojej podstate sankčné. Pripomienka, ktorú Komisia uvádza, je zjavne právnej povahy. Preto Súdnemu dvoru odporúčam, aby zamietol námietku spoločnosti Deutsche Telekom týkajúcu sa prípustnosti prvého odvolacieho dôvodu.

28. Tieto pripomienky podľa môjho názoru predstavujú dostatočnú odpoveď na námietky spoločnosti Deutsche Telekom týkajúce sa i) prípustnosti prvej časti prvého odvolacieho dôvodu a druhého odvolacieho dôvodu na základe toho, že sa v nich opakujú argumenty predložené Všeobecnému súdu, a ii) prípustnosti druhej, tretej, štvrtej, piatej a šiestej časti prvého odvolacieho dôvodu na základe toho, že boli prvýkrát vznesené v rámci odvolania. Aby sa vyhlo pochybnostiam, domnievam sa, že rôzne argumenty zahrnuté v druhej, tretej, štvrtej, piatej a šiestej časti prvého odvolacieho dôvodu predstavujú právne otázky vyplývajúce z napadnutého rozsudku, ktoré je Komisia oprávnená predložiť Súdnemu dvoru.

29. Na základe uvedeného Súdnemu dvoru odporúčam, aby zamietol námietku spoločnosti Deutsche Telekom týkajúcu sa prípustnosti odvolania a odvolanie v plnom rozsahu vyhlásil sa za prípustné.

B. O veci samej

1. Nesprávne právne posúdenia pri stanovení povinnosti zaplatiť úroky z omeškania od dátumu predbežného zinkasovania pokuty

– *Argumenty účastníkov konania*

30. Prvý odvolací dôvod má šesť častí. V prvej časti sa argumentuje, že napadnutý rozsudok je poznačený nesprávnym právnym posúdením, keď sa ním Komisii nariadilo zaplatiť úroky z omeškania zo sumy 12 039 019 eur plynúce od dátumu predbežného zinkasovania pokuty až do dátumu vyhlásenia rozsudku z roku 2018. Komisia v dôsledku rozsudku z roku 2018 nahradila istinu, ktorú dlžila spoločnosti Deutsche Telekom. Uplatnenie článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, o ktorého zákonnosti Všeobecný súd nerozhodoval, na sumu predbežne uhradenej pokuty viedlo k negatívnym úrokom. Komisia sa nedomáhala prenosu tejto straty na Deutsche Telekom.

31. V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že napadnutý rozsudok je v rozpore s judikatúrou pred prijatím rozsudku vo veci Printeos. Judikatúra, ktorou sa riadia neoprávnené vybraté pokuty[10], vrátenie nezákonnej štátnej pomoci[11] a vrátenie antidumpingových ciel[12],

[10] Rozsudok z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i. (C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591).

[11] Rozsudky z 5. marca 2019, Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172), a z 8. júna 1995, Siemens/Komisia (T-459/93, EU:T:1995:100).

[12] Rozsudok z 18. januára 2017, Wortmann (C-365/15, EU:C:2017:19).

naznačuje, že za okolností podobných okolnostiam, ktoré sa posudzujú v prejednávanom odvolaní, sa od Komisie požaduje, aby na zabránenie bezdôvodnému obohateniu zaplatila kompenzačné úroky, a nie úroky z omeškania. V judikatúre upravujúcej vrátenie pokút uložených za porušenie práva hospodárskej súťaže sa dochádza k rovnakému výsledku.[13] Hoci sa v rozsudku vo veci Guardian Europe[14] odkazuje na „úroky z omeškania“, Komisia pokutu vrátila spolu so vzniknutými úrokmi podľa článku 90 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, takže nevznikol problém týkajúci sa úrokov z omeškania. Rozsudok Súdneho dvora vo veci IPK International[15] zahŕňal zaplatenie úrokov z omeškania plynúcich od dátumu vynesenia rozsudku Všeobecného súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie o zrušení udelenia finančnej pomoci, čím sa obnovilo rozhodnutie o zaplatení danej pomoci. Uvedená vec sa netýkala zaplatenia úrokov z omeškania z predbežného zinkasovania pokuty do vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa v celom rozsahu alebo čiastočne ruší rozhodnutie o jej uložení.

32. Komisia uznáva, že článkom 266 prvým odsekom ZFEÚ sa jej ukladá povinnosť vrátiť predbežne uhradenú pokutu spolu s úrokovými výnosmi, ktoré vznikli uplatnením článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, aby sa zabránilo bezdôvodnému obohateniu Únie. V napadnutom rozsudku sa zamieňa pojem úroky z omeškania, ktoré majú povahu sankcie, s pojmom kompenzačné úroky. Povinnosť Komisie zaplatiť úroky z omeškania z predbežne uhradenej pokuty by v súčasnom hospodárskom prostredí viedla k bezdôvodnému obohateniu dotknutých podnikov.

33. V tretej časti prvého odvolacieho dôvodu sa tvrdí, že v napadnutom rozsudku sa nezohľadňuje článok 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012. Aby Všeobecný súd nemusel toto ustanovenie uplatniť, musel by rozhodnúť, že je v rozpore s článkom 266 ZFEÚ. Účinkom rozsudku Všeobecného súdu je zbavenie článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 účelu, keďže výška úrokov, ku ktorej môže viesť jeho uplatnenie, by v praxi nikdy neprekročila výšku úrokov, ku ktorej vedie uplatnenie sadzby úrokov z omeškania.

34. Vo štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu sa tvrdí, že skutkové okolnosti prejednávanej veci nespĺňajú podmienky na odvolávanie sa na mimozmluvnú zodpovednosť Únie. Keďže predbežná úhrada pokuty bola zákonná, Komisia v čase, keď dostala túto sumu, nemala žiadnu povinnosť zaplatiť úroky z omeškania. Preto sa nemohla dopustiť dostatočne závažného porušenia právnej normy. Keďže trvanie súdneho konania viedlo k určitému oneskoreniu a Komisia nad týmto faktorom nemala žiadnu kontrolu, nemohla byť zodpovedná za žiadne dostatočne závažné porušenie právnej normy. Komisia ďalej tvrdí, že Deutsche Telekom nepreukázala, že utrpela stratu, ktorú by bolo možné vyčísliť ako ekvivalent úrokovej sadzby, ktorú ECB uplatňovala na svoje hlavné refinančné operácie so zvýšením o tri a pol percentuálneho bodu.

35. V piatej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia uvádza, že v napadnutom rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď sa rozhodlo, že *ex tunc* účinky rozsudku z roku 2018 si vyžadovali, že musí zaplatiť úroky z omeškania plynúce od predbežného zinkasovania pokuty. Podľa ustálenej judikatúry sa rozhodnutia Komisie považujú za zákonné dovtedy, kým sa nevyhlási inak.[16] Keďže žaloby podané na súdy Únie nemajú pozastavujúci účinok, rozhodnutie z roku 2014 bolo vykonateľné až do svojho zrušenia Všeobecným súdom. Povinnosť vrátiť pokutu preto nemohla vzniknúť pred vyhlásením rozsudku z roku 2018. Okrem toho žiadna pohľadávka, ktorú

[13] Rozsudok z 10. októbra 2001, Corus UK/Komisia (T-171/99, EU:T:2001:249, ďalej len „rozsudok vo veci Corus“).

[14] Rozsudok z 5. septembra 2019, Európska únia/Guardian Europe a Guardian Europe/Európska únia (C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672, ďalej len „rozsudok Súdneho dvora vo veci Guardian Europe“).

[15] Rozsudok z 12. februára 2015, Komisia/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, ďalej len „rozsudok IPK International“).

[16] Rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko (C-620/16, EU:C:2019:256, bod 85 a citovaná judikatúra).

Komisia mohla dlžiť spoločnosti Deutsche Telekom, nebola pred týmto rozsudkom istá ani zistiteľná na základe objektívnych faktorov. To, že sa mohla zistiť maximálna výška pohľadávky, nie je relevantné.

36. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Deutsche Telekom, keď podnik neposkytne bankovú záruku podľa článku 78 a nasl. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (ďalej len „rozpočtové nariadenie“) [17], Komisia musí rozhodnutie vykonať predbežným výberom pokuty. Ak by to neurobila, hrozilo by jej, že po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov nebude schopná pokutu vybrať, napríklad v prípade, ak podnik medzitým skrachuje, čo by znamenalo, že nedokázala ochrániť finančné záujmy Únie.

37. Komisia poukazuje na to, že podniky majú možnosť buď poskytnúť bankovú záruku a ponechať si pohľadávky v priebehu konania, alebo zaplatiť pokutu predbežne. V druhom uvedenom prípade podnik dostáva akékoľvek úroky, ku ktorým vedie uplatnenie článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, ktorých zaplatenie je navrhnuté ako primeraná kompenzácia za nedostupnosť neoprávnene zaplatenej sumy a každého zníženia jej hodnoty. Podnik, ktorý tvrdí, že utrpel dodatočnú ujmu v dôsledku vykonania neoprávnenej platby, môže podať žalobu o náhradu škody podľa článku 340 ZFEÚ.

38. Komisia tvrdí, že napadnutý rozsudok vedie k absurdným výsledkom. Po prvé vykonávaním neobmedzenej právomoci stanoviť výšku pokuty súdy Únie nahrádzajú úsudok Komisie svojím vlastným. Keďže je nemožné vopred vedieť, či súdy Únie túto právomoc vykonajú, a ak áno, akú sumu v podobe pokuty stanovia, od Komisie sa nemôže požadovať, aby zaplatila úroky z omeškania týkajúce sa období pred výkonom uvedenej právomoci. Po druhé ak Komisia prijme nové rozhodnutie o uložení rovnakej pokuty po tom, ako súdy Únie zrušia pôvodné rozhodnutie z dôvodu pochybení pri jej výpočte, povinnosť Komisie zaplatiť úroky z omeškania sa bude rovnať zníženiu uvedenej pokuty. Po tretie veci, v ktorých Všeobecný súd a Súdny dvor dospejú k rozdielnym záverom o zákonnosti pokút, vedú k značnej neistote, pokiaľ ide o ich vyčíslenie. [18] Z týchto úvah vyplýva, že pred vyhlásením právoplatného rozsudku je nemožné určiť sumu, ktorú možno bude Komisia napokon musieť vrátiť podniku, ktorý predbežne zaplatil pokutu.

39. V šiestej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že požiadavka, aby zaplatila úroky z omeškania plynúce od dátumu predbežného zinkasovania pokuty, zmenšuje jeho odrádzajúci účinok. Komisia pri stanovení pokuty nie je schopná predvídať ani trvanie, ani výsledok súdneho konania. Uplatňovanie zásady vyplývajúcej z rozsudku vo veci Printeos a napadnutého rozsudku preto môže mať neprimerané a neželané dôsledky, ako ukazuje vec Intel. [19]

40. Deutsche Telekom žiada Súdny dvor, aby prvý odvolací dôvod zamietol.

41. Pokiaľ ide o prvú časť prvého odvolacieho dôvodu, Deutsche Telekom tvrdí, že podľa judikatúry sa nevyžaduje, že musí byť zistené oneskorenie pri splatení existujúceho dlhu, aby sa od inštitúcie Únie požadovalo zaplatenie úrokov z omeškania. Komisia odmietla zaplatiť akékoľvek úroky, keď vrátila časť pokuty, ktorá bola zrušená.

[17] Ú. v. EÚ L 298, 2012, s. 1.

[18] Pozri napríklad konanie vo veci Intel (rozsudok z 12. júna 2014, Intel/Komisia, T-286/09, EU:T:2014:547; po odvolaní rozsudok zo 6. septembra 2017, Intel/Komisia, C-413/14 P, EU:C:2017:632; po vrátení veci Súdnemu dvoru rozsudok z 26. januára 2022, Intel Corporation/Komisia, T-286/09 RENV, EU:T:2022:19).

[19] Podľa Komisie by úroky z omeškania, ktoré sa mali zaplatiť vo veci Intel, presiahli polovicu výšky pôvodnej pokuty.

42. Deutsche Telekom sa domnieva, že judikatúra citovaná na podporu druhej časti prvého odvolacieho dôvodu sa týka situácií, ktoré sa líšia od posudzovanej situácie v prejednávanej veci, a preto medzi touto judikatúrou a rozsudkom vo veci Printeos neexistuje rozpor. Uvedená judikatúra nepodporuje názor Komisie, že sa môže zdržať zaplatenia úrokov, ak uhradená pokuta nevedie k žiadnym úrokom.

43. Tretia časť prvého odvolacieho dôvodu by sa mala zamietnuť, pretože článok 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 nemá vplyv na povinnosť zaplatiť úroky z omeškania podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ. Deutsche Telekom ďalej uvádza, že Komisia je povinná zaplatiť úroky z omeškania alebo úrokové výnosy, ku ktorým vedie uplatnenie článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, bez ohľadu na to, čo je väčšie. Keby Súdny dvor toto ustanovenie vyložil v tom zmysle, že vylučuje povinnosť zaplatiť úroky podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ, Deutsche Telekom sa odvoláva na dôvod nezákonnosti, ktorý predložila v rámci konania na prvom stupni.

44. V rámci odpovede na štvrtú časť prvého odvolacieho dôvodu Deutsche Telekom tvrdí, že odmietnutie zaplatiť akékoľvek úroky predstavovalo dostatočne závažné porušenie článku 266 prvého odseku ZFEÚ a spôsobilo jej škodu. Deutsche Telekom v dôsledku toho musela podať žalobu o náhradu škody podľa článku 266 druhého odseku ZFEÚ a článku 340 ZFEÚ, ak chcela získať náhradu tejto škody.

45. Piata časť prvého odvolacieho dôvodu by sa mala zamietnuť, pretože hoci sa na rozhodnutia Komisie vzťahuje prezumpcia platnosti a sú vykonateľné, Komisia nie je povinná predbežne vyberať pokuty. Požiadavka nariadenia o rozpočtových pravidlách, že Komisia vymáha pohľadávky, sa nevzťahuje na pokuty. Podniky by takisto nemali niesť výlučné riziko súdneho konania v oblasti práva hospodárskej súťaže. Z preskúmania právnych dôvodov žaloby o neplatnosť rozhodnutia o uložení pokuty je možné určiť maximálnu sumu, ktorú by Komisia mohla byť zodpovedná zaplatiť. V napadnutom rozsudku sa tak dospelo k správnemu záveru, že *ex tunc* účinky čiastočného zrušenia si vyžadovali, aby Komisia zaplatila úroky z omeškania z neoprávnene zaplatenej sumy od dátumu predbežného zinkasovania pokuty.

46. Hoci Deutsche Telekom uznáva, že odrádzajúce účinky pokút za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže sú legitímnym cieľom, pokiaľ ide o šiestu časť prvého odvolacieho dôvodu, znovu opakuje, že Komisia nemá žiadnu povinnosť vyberať pokuty predbežne. Povinnosť zaplatiť úroky z omeškania plynúce od dátumu predbežnej úhrady pokuty je dôsledkom rozhodnutia Komisie zinkasovať pokutu pred vyčerpaním všetkých právnych opravných prostriedkov. Ak by Komisia odložila zinkasovanie pokuty až do takéhoto vyčerpania opravných prostriedkov, odrádzajúci účinok pokuty by bol zachovaný, keďže dotknutý podnik by si musel udržať dostatočné finančné rezervy po celé trvanie akéhokoľvek konania, ktoré by začal. A napokon, nie je relevantné, aké dôsledky by mali zásady stanovené v napadnutom rozsudku pre vec Intel.

– *Právna analýza*

47. V článku 266 prvom odseku ZFEÚ sa vyžaduje, že inštitúcia Únie, ktorej akt bol vyhlásený za neplatný, je povinná urobiť všetky nevyhnutné opatrenia, aby vyhovela danému rozsudku. K tomuto ustanoveniu mám tri poznámky. Prvou je, že povinnosť prijať takéto opatrenia je podmienená existenciou rozsudku. Je dôležité rozlišovať medzi existenciou rozsudku a jeho účinkami. Podľa zákona aj fakticky rozsudok, ktorým sa vyhlasuje neplatnosť určitého aktu, začína existovať okamihom jeho vyhlásenia. Od tohto okamihu rozsudok spôsobí, že daný akt sa odstráni z právneho poriadku Únie s účinkom od dátumu, keď toto opatrenie nadobudlo

účinnosť.[20] Je zjavné, že splniť rozsudok pred jeho vyhlásením, je nemožné. Inštitúcia Únie navyše nemôže začať skúmať opatrenia, ktoré by mohla byť povinná prijať na dodržanie súladu, ak nevie, s čím musí dodržať súlad. Rozhodnutie z roku 2014 bolo v čase svojho prijatia zákonné. Onedlho potom a v súlade s rozhodnutím Deutsche Telekom predbežne zaplatila Komisii celú pokutu. Po vyhlásení rozsudku z roku 2018 vyšlo najavo, že Deutsche Telekom neoprávnene zaplatila časť danej sumy, ktorej výšku pred touto udalosťou nebolo možné odhadnúť.

48. Pokiaľ je existencia rozsudku predpokladom každej požiadavky na prijatie opatrení na splnenie súladu s týmto rozsudkom, vyplýva z toho, že Komisia nemohla konať v rozpore s článkom 266 prvým odsekom ZFEÚ pred vyhlásením rozsudku z roku 2018. Konštatovanie v bode 111 napadnutého rozsudku, že Komisia porušila článok 266 prvý odsek ZFEÚ pred vyhlásením rozsudku z roku 2018, v dôsledku čoho sa od nej požadovalo, aby spoločnosti Deutsche Telekom zaplatila úroky z omeškania, je preto z právneho aj logického hľadiska neodôvodnený.

49. Moja druhá poznámka sa týka toho, že v článku 266 prvom odseku ZFEÚ sa nevymedzujú opatrenia nevyhnutné na vyhovenie rozsudku, ktorých určenie je na prvom stupni vecou dotknutej inštitúcie, pričom v prípade sporu ich určia súdy Únie.[21] Túto povinnosť možno splniť viacerými spôsobmi vrátane prijatia nového opatrenia, upustenia od prijatia opatrenia, alebo ako v prejednávanej veci, zaplatením alebo vrátením peňazí.[22] Ak bolo opatrenie pred svojím celkovým alebo čiastočným zrušením vykonané, a to aj predbežne, nevyhnutné opatrenia predpokladané v článku 266 prvom odseku ZFEÚ zahŕňajú povinnosť obnoviť, v miere, v akej je to možné, žalobcovu situáciu, aká bola pred prijatím opatrenia, ktoré bolo vyhlásené za neplatné.[23] Takéto opatrenia musia logicky zahŕňať povinnosť Komisie zabezpečiť, že strana, ktorá neoprávnene zaplatila peniaze, ich pri vrátení dostane v rovnakej peňažnej hodnote. Táto povinnosť existuje nezávisle od akéhokoľvek nároku na náhradu škôd a jej existencia sa výslovne uvádza v článku 266 druhom odseku ZFEÚ. Povinnosť podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ sa takisto líši od povinnosti, ktorá by mohla vzniknúť s cieľom vrátiť akékoľvek bezdôvodné obohatenie, ktoré by vzniklo inštitúcii Únie z dôvodu, že držala peniaze, ktoré jej boli neoprávnene zaplatené. Preto súhlasím s tvrdením spoločnosti Deutsche Telekom, že povinnosť úplného vrátenia je nezávislá a nezávisí od uplatnenia mechanizmu v článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, ktorý bol navyše zrejme navrhnutý na zohľadnenie akéhokoľvek bezdôvodného obohatenia inštitúcií Únie.[24]

50. Moja tretia poznámka sa týka toho, že článkom 266 prvým odsekom ZFEÚ sa inštitúciám Únie stanovuje priama povinnosť plne vyhovieť rozsudkom súdov Únie. Jej cieľom nie je ich penalizácia. V článku 266 prvom odseku ZFEÚ sa nestanovuje žiaden právny základ pre opatrenia, ktoré by si vyžadovali, že inštitúcia Únie musí zaplatiť nadmerné alebo penalizačné sadzby úrokov. Článok 266 druhý odsek ZFEÚ toto konštatovanie podporuje, keďže sa v ňom výslovne zachováva právo podniku odvolať sa na mimozmluvnú zodpovednosť Únie bez ohľadu na rozsah súladu inštitúcie Únie s článkom 266 prvým odsekom ZFEÚ. V Zmluvách sa tak jasne

[20] Rozsudok z 26. apríla 1988, Asteris a i./Komisia (97/86, 99/86, 193/86 a 215/86, EU:C:1988:199, bod 30).

[21] Rozsudok zo 14. júna 2016, Komisia/McBride a i. (C-361/14 P, EU:C:2016:434, body 52 a 53).

[22] Inštitúcia je povinná vykonať príslušnú platbu alebo vrátenie peňazí, ak zrušené opatrenie spočíva v odmietnutí zaplatiť určitému subjektu peňažnú sumu (napr. dotáciu) alebo v uložení povinnosti určitému subjektu zaplatiť peňažnú sumu (napr. pokutu, daň alebo poplatok).

[23] Rozsudok z 10. októbra 2001, Corus UK/Komisia (T-171/99, EU:T:2001:249, bod 50 a citovaná judikatúra).

[24] V prípade, že sa hodnota peňazí nezmenila, a preto nie je potrebné pridať k nim pri ich vrátení žiadnu dodatočnú sumu, ich držiteľ sa mohol aj napriek tomu držaním tejto sumy neoprávnene obohatiť.

rozlišuje medzi právom požadovať od inštitúcií Únie, aby prijali opatrenia nevyhnutné na vyhovenie rozsudku súdov Únie, a právom na odškodnenie za nezákonné konanie inštitúcií Únie, ktoré spôsobuje ujmu. [25]

51. Všeobecný súd zamietol žalobu spoločnosti Deutsche Telekom o náhradu straty, ktorú údajne utrpela z dôvodu, že jej bolo znemožnené využívať peniaze, ktoré predbežne zaplatila. Proti tomuto konštatovaniu neexistuje žiadne vzájomné odvolanie. Z tohto dôvodu a dôvodov uvedených v bodoch 47 a 48 vyššie a pri absencii porušenia článku 266 prvého odseku ZFEÚ zo strany Komisie pred vyhlásením rozsudku z roku 2018, nevzniká na posúdenie žiadna otázka kompenzácie podľa článku 266 druhého odseku ZFEÚ v spojení s článkom 340 druhým odsekom ZFEÚ.

52. Otázkou zostáva, či sa podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ môže od Komisie vyžadovať, aby zaplatila úroky z omeškania z neoprávnene zaplatenej sumy plynúce od okamihu zaplatenia až do vyhlásenia rozsudku, ktorým sa zrušilo právne odôvodnenie slúžiace ako základ na zaplatenie tejto sumy.

53. V zmluvách sa úroky z omeškania nespomínajú. V rozsahu, v akom sa v právnych predpisoch Únie odkazuje na pojem v názve článku 83 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, výraz „úroky z omeškania“ („default interest“ v anglickej jazykovej verzii) je vo francúzskej jazykovej verzii uvedený ako „Intérêts moratoires“, v španielskom preklade sú to „Intereses moratorios“, v portugalskej jazykovej verzii „Juros de mora“ a v talianskom znení „Interessi di mora“. Tieto výrazy pochádzajú z latinského slova mora, čo znamená „omeškanie“. Podľa rímskeho práva sa *mora debitoris* uplatňovalo, ak si dlžník nesplnil jasne stanovenú povinnosť v určenej lehote: inými slovami, bolo navrhnuté, aby slúžilo ako motivácia k včasnému splneniu povinnosti, a teda aj ako trest za nesplnenie požiadavky na zaplatenie peňažnej sumy, ktorá bola zistiteľná v čase stanovenia tejto požiadavky.

54. V článku 83 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 sa tento pôvod zohľadňuje. V článku 83 ods. 1 uvedeného nariadenia sa stanovuje, že „… pohľadávka, ktorá nebola uhradená v lehote uvedenej v článku 80 ods. 3 písm. b), [je] úročená v súlade s odsekmi 2 a 3 tohto článku“. Podľa článku 80 ods. 3 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 oznámenie o dlhu informuje dlžníka, že Únia stanovila príslušnú pohľadávku a že v prípade uhradenia dlhu v stanovenej lehote nevzniká nárok na úroky z omeškania. Oznámenie o dlhu ďalej dlžníka informuje, že v prípade neuhradenia dlhu v stanovenej lehote sa dlh zaťaží úrokom so sadzbou uvedenou v článku 83 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, konkrétne s takými, ktoré ECB uplatňovala na svoje hlavné refinančné operácie so zvýšením o tri a pol percentuálneho bodu. Z uvedeného vyplýva, že úroky z omeškania sú splatné, ak inštitúcia Únie stanovila dlžníkovi lehotu na zaplatenie pohľadávky a tento dlžník pohľadávku do uvedenej lehoty nezaplatí. Zaplatením sumy uvedenej v oznámení o dlhu pred uplynutím stanovenej lehoty úroky z omeškania nevznikajú.

55. Tieto ustanovenia sú v súlade s doslovným výkladom pojmu „úroky z omeškania“, pričom tieto úroky vznikajú, keď dlžník mešká so splnením povinnosti zaplatiť sumu v určitej lehote. Keďže Komisia nemeškala so splnením povinnosti vrátiť neoprávnene zaplatenú sumu spoločnosti Deutsche Telekom, zaplatenie takýchto úrokov sa nejaví ako opatrenie nevyhnutné na vyhovenie rozsudku prijatého súdmi Únie na účely článku 266 prvého odseku ZFEÚ.

[25] Rozsudky z 10. septembra 2019, HTTS/Rada (C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 32), a z 28. októbra 2021, Vialto Consulting/Komisia (C-650/19 P, EU:C:2021:879, bod 138 a citovaná judikatúra).

56. Dôrazne sa konštatovalo, že právne systémy členských štátov nepoznajú žiadnu všeobecnú zásadu, na základe ktorej sa úroky z omeškania vypočítavajú od dátumu straty.[26] Vyžadujú si právne predpisy členských štátov zaplatenie úrokov z omeškania za okolností, keď sa v dôsledku súdneho príkazu rozhodne, že časť alebo celá suma sa považuje za neoprávnene zaplatenú orgánu vnútroštátnej správy? Rozumiem tomu tak, že za okolností podobných tým, ktoré sa objavujú v prejednávanom odvolaní, v nemeckom, írskom, rakúskom ani vo fínskom práve takáto otázka nevzniká, keďže pokuty za porušenie práva hospodárskej súťaže sa uplatňujú až po vyčerpaní všetkých právnych opravných prostriedkov. Jedenásť členských štátov[27] podľa všetkého ukladá orgánom správy povinnosť zaplatiť úroky plynúce od dátumu zinkasovania z peňažnej sumy, ktorá bola vybratá v súlade so zákonom, ale neskôr sa rozhodlo, že bola zaplatená neoprávnene. Cieľom tejto povinnosti je kompenzácia za nedostupnosť takýchto finančných prostriedkov a/alebo zabránenie bezdôvodnému obohateniu. Omeškanie pri vrátení sa v nej nezohľadňuje.[28] Takéto úroky preto nie sú úrokmi z omeškania v zmysle, v akom sa tento pojem zvyčajne chápe. V prípade, že verejný orgán mešká s vrátením neoprávnene zaplatených súm, osobitnú povinnosť zaplatiť úroky z omeškania podľa všetkého ukladajú štyri členské štáty.[29]

57. Teraz prejdem k preskúmaniu judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa týchto záležitostí.

58. V skoršej judikatúre sa rozlišovalo medzi úrokmi súvisiacimi s meškaním pri vyrovnaní dlhu, ktoré sa neskôr začali označovať ako úroky z omeškania, ktoré si vyžadovali oznámenie dátumu, keď dlh vznikol, a kompenzačnými úrokmi, ktoré sa platia v dôsledku ujmy vyplývajúcej z nezákonného aktu a ktoré si nevyžadovali oznámenie výzvy o zaplatenie.[30] V nasledujúcej judikatúre sa potvrdilo, že úroky z omeškania sa môžu platiť len z dôvodu meškania pri výkone povinnosti zaplatiť alebo vrátiť určitú peňažnú sumu.[31] Úroky z omeškania tak plynuli od dátumu rozsudku, ktorým sa stanovilo, že inštitúcia Únie niečo dlhovala.[32] V prípade, keď Komisia následne vrátila peniaze, o ktorých sa zistilo, že boli zaplatené neoprávnene, Súd prvého stupňa rozhodol, že sadzba úrokov, ktorú Komisia uplatnila, slúžila na iný účel, než úroky z omeškania, pričom cieľom prvých uvedených úrokov bolo zabrániť bezdôvodnému obohateniu Spoločenstva, kým druhé boli zamerané na obmedzenie nevhodného omeškania pri vrátení takýchto súm.[33]

59. Rozsudok vo veci Corus znamenal odklon od takejto judikatúry, pokiaľ ide o formu, ale ako sa tvrdí, nie pokiaľ ide o podstatu. Komisia odmietla zaplatiť akýkoľvek úrok zo sumy, ktorú vrátila spoločnosti Corus z dôvodu čiastočného zrušenia pokuty za porušenie práva hospodárskej súťaže.[34] Corus podala na Súd prvého stupňa žalobu o náhradu škody, pričom sa okrem iného

[26] Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mancini vo veci Pauls Agriculture/Rada a Komisia (256/81, EU:C:1983:91, bod 8).

[27] Belgicko, Bulharsko, Írsko (v záležitostiach, ktoré sa netýkajú pokút v oblasti hospodárskej súťaže), Španielsko, Francúzsko, Grécko, Taliansko, Maďarsko, Holandsko, Rumunsko a Fínsko,

[28] Výnimkou je Maďarsko, kde orgán verejnej správy platí rovnakú výšku úrokov z neoprávnene zaplatenej sumy bez ohľadu na to, či ju vráti včas.

[29] Belgicko, Španielsko, Taliansko a Rakúsko (v iných oblastiach, než je právo hospodárskej súťaže).

[30] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júla 1960, Campolongo/Vysoký úrad (27/59 a 39/59, EU:C:1960:35, bod 407).

[31] Pozri rozsudok z 8. júna 1995, Siemens/Komisia (T-459/93, EU:T:1995:100, bod 101), v ktorom Súdny dvor stanovil, že povinnosť vrátiť nezlučiteľnú pomoc zahŕňa kompenzačné úroky rovnajúce sa finančnej výhode, ktorú získal podnik, vyplývajúcej z dostupnosti finančných prostriedkov, ale nezahŕňala úroky z omeškania, ktoré boli dôsledkom povinnosť vrátiť nezákonnú pomoc bez omeškania.

[32] Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. októbra 1979, Dumortier a i./Rada (64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, EU:C:1979:223, bod 25), a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mancini vo veci Pauls Agriculture/Rada a Komisia (256/81, EU:C:1983:91, bod 8), po ktorých nasledoval rozsudok z 18. mája 1983, Pauls Agriculture/Rada a Komisia (256/81, EU:C:1983:138, bod 17). Pozri v tomto zmysle aj rozsudok z 26. júna 1990, Sofrimport/Komisia (C-152/88, EU:C:1990:259, bod 32).

[33] Pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. júla 1960, Campolongo/Vysoký úrad (27/59 a 39/59, EU:C:1960:35, bod 407); z 15. júna 2005, Tokai Carbon a i./Komisia (T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, EU:T:2005:220, bod 414), a z 8. októbra 2008, SGL Carbon/Komisia (T-68/04, EU:T:2008:414, bod 152). V neskorších rozsudkoch Súd prvého stupňa zamietol pokusy žalobcov odvolávať sa na pojem kompenzačné úroky s cieľom namietať voči tomu, že im bolo uložené zaplatiť úroky z omeškania z dôvodu neskorého zaplatenia pokút.

[34] Vo svojom rozsudku z 11. marca 1999, British Steel/Komisia (T-151/94, EU:T:1999:52).

snažila získať úroky ako náhradu za stratu peňazí, ktoré predbežne zaplatila Komisii.[35] Súd prvého stupňa tento nárok opísal ako nárok na „úroky z omeškania“ a podporil ho z dôvodu potreby nahradiť znehodnotené peniaze a zabrániť bezdôvodnému obohateniu Únie.[36] Súd prvého stupňa priznal spoločnosti Corus sumu rovnajúcu sa úroku, ktorý by podľa posúdenia Komisie vyniesla výška neoprávnene zaplatenej pokuty od dátumu jej predbežného zinkasovania do dátumu jej vrátenia.[37] Použitie pojmu úroky z omeškania tak zastiera skutočnosť, že Súd prvého stupňa prisúdil úroky s odvolaním sa na pojmy vrátenie a bezdôvodné obohatenie, ktoré môžu mať význam pre opatrenia prijaté na vyhovenie rozsudku súdov Únie. Na základe iného žalobného dôvodu Súd prvého stupňa priznal to, čo v skutočnosti boli úroky z omeškania počítané od dátumu, keď Komisia vrátila istinu pokuty, do dátumu vyhlásenia rozsudku vo veci Corus[38].

60. Vec IPK International vznikla na základe úspešného napadnutia rozhodnutia Komisie o zrušení určitej finančnej pomoci, ktorá bola pôvodne spoločnosti IPK udelená. Po zrušení tohto rozhodnutia Komisia žalobkyni zaplatila sumu, ktorú od nej vybrala, ako aj tú, ktorú jej nevyplatila, spolu s kompenzačnými úrokmi.[39] IPK podala novú žalobu o neplatnosť odmietnutia Komisie zaplatiť úroky z omeškania. Všeobecný súd dospel k záveru, že „bez ohľadu na presné označenie týchto úrokov“ treba úroky počítať tak, ako by to boli úroky z omeškania, a konkrétne na základe sadzby stanovenej ECB pre jej hlavné refinančné operácie zvýšenej o dva percentuálne body.[40] Všeobecný súd nariadil Komisii zaplatiť úroky z omeškania plynúce od dátumu rozsudku, ktorým bolo vyhlásené za neplatné zamietnutie zaplatenia týchto úrokov.[41] Podobne ako v rozsudku vo veci Corus, pokiaľ ide o nariadenie zaplatenia úrokov z priznaných súm, Všeobecný súd vo svojom rozsudku rozlišoval medzi úrokmi, ktoré odmietol pomenovať, a úrokmi z omeškania, keďže tento pojem bol už vtedy v judikatúre Súdneho dvora opísaný.

61. Komisia sa proti rozsudku Všeobecného súdu odvolala. Generálny advokát Bot vo svojich návrhoch rozlišoval medzi kompenzačnými úrokmi a úrokmi z omeškania v kontexte žalôb o náhradu škody a uznal, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania nemôže vzniknúť pred vyhlásením rozsudku, v ktorom sa stanovuje povinnosť nahradiť škodu. Tento prístup neuplatnil na nároky na vrátenie neoprávnene zaplatených peňazí.[42]Tým rozsudok vo veci Corus[43] vyložil tak, ako by Súd prvého stupňa nariadil zaplatenie úrokov z omeškania, pričom ako sa vysvetľuje v bode 59 vyššie, v skutočnosti nariadil zaplatenie niečoho, čo by každý objektívne posúdil ako úroky na účely vrátenia peňazí a zabránenia bezdôvodnému obohateniu. Pod nadpisom „Ponaučenie vyplývajúce z judikatúry“ generálny advokát Bot uviedol, že kompenzačné úroky a úroky z omeškania „z funkčného hľadiska… zohrávajú rovnakú úlohu spočívajúcu v náhrade straty, ktorá vznikla veriteľovi, ktorý prišiel o požitky vyplývajúce z jeho pohľadávky“[44]. Dodal, že „kompenzačné úroky… kompenzujú uplynutie času do súdneho zhodnotenia výšky škody, nezávisle od akéhokoľvek omeškania pripisovaného dlžníkovi, zatiaľ čo úroky z omeškania paušálne nahrádzajú dôsledky omeškania so zaplatením pohľadávky peňažnou sumou tak, aby

35 Rozsudok z 10. októbra 2001, Corus UK/Komisia (T-171/99, EU:T:2001:249, body 16 až 18).

36 Tamže (body 53 až 55).

37 Tamže (body 60 až 62).

38 Tamže (bod 64). Súd prvého stupňa stanovil tieto úroky s ročnou sadzbou 5,75 %, čo zodpovedalo úrokovej sadzbe, ktorú ECB uplatňovala na kapitálové refinančné operácie, zvýšenej o dva body.

39 Rozsudok z 10. apríla 2013, IPK International/Komisia (T-671/11, EU:T:2013:163, body 3 a 10). Kompenzačné úroky uplatňované na istinu vznikli od dátumu, od ktorého boli finančné prostriedky spoločnosti IPK neprístupné, do dátumu, keď Komisia zaplatila istinu aj s úrokmi.

40 Tamže (body 36 a 37).

41 Tamže, bod 41. Pokiaľ ide o túto záležitosť, zdá sa, že rozsudok Všeobecného súdu je správny.

42 Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci IPK International/Írsko (C-336/13 P, EU:C:2014:2170, body 42 až 77).

43 Rozsudok z 10. októbra 2001, Corus UK/Komisia (T-171/99, EU:T:2001:249).

44 Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Komisia/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2014:2170, bod 77).

bolo veriteľovi umožnené získať približne toľko, koľko by bol získal, ak by prostriedky investoval“ [45]. Generálny advokát Bot sa domnieval, že právo na takéto úroky z omeškania vyplýva z článku 266 prvého odseku ZFEÚ. [46] Z judikatúry však vyvodil, že hlavnou starosťou súdu Únie v prípade zrušenia „musí byť… to, aby čo možno najprísnejšie uplatnil zásadu *restitutio in integrum*, ktorá znamená návrat do pôvodného stavu tým, že bude dbať na to, aby sa obnovil pôvodný stav, a to bez toho, aby došlo ku vzniku straty alebo zisku“ [47]. Práve touto poslednou poznámkou sa povinnosti uvedené v článku 266 prvom odseku ZFEÚ zdôvodňujú skôr pojmom obnovy stavu než potrebou rýchleho splnenia finančných záväzkov. Generálny advokát Bot zašiel tak ďaleko, že kritizoval napadnutý rozsudok za to, že sa v ňom rozlišovalo medzi kompenzačnými úrokmi a úrokmi s omeškania. [48]

62. Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci IPK International prijal výstižnejšie odôvodnenie. [49] Uviedol, že „zaplatenie úrokov z omeškania predstavuje opatrenie vykonania zrušujúceho rozsudku… v akom má za cieľ paušálne odškodniť stratu požitkov vyplývajúcich z pohľadávky a prinútiť dlžníka, aby čo najskôr vykonal zrušujúci rozsudok“ [50]. Súdny dvor rozhodol, že Všeobecný súd sa teda dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia dlžila kompenzačné úroky, keď si vykonanie rozsudku v súlade s článkom 266 prvým odsekom ZFEÚ vyžadovalo priznanie úrokov z omeškania. [51]

63. Pokiaľ mi je známe, v rozsudku Súdneho dvora vo veci IPK International Súdny dvor prvýkrát rozhodol, že účelom úrokov z omeškania je paušálne odškodniť stratu požitkov vyplývajúcich z pohľadávky. V rozsudku nie je takýto záver nijako podložený ani vysvetlený. Zdá sa, že vychádza z bodu 77 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Bot, ktorý takisto tento záver nijako nedokladá ani neuvádza odôvodnenie na jeho podporu. Hoci Súdny dvor dodal, že cieľom úrokov z omeškania je aj motivovať dlžníka k čo najskoršiemu vyhoveniu zrušujúcemu rozsudku, prvýkrát rozhodol, že úroky sa môžu zaplatiť aj za obdobie, ktoré predchádzalo vyhláseniu rozsudku, ktorý sa má vykonať. Nie je bezprostredne zrejmé, ako sa legitímny cieľ motivácie k vyhoveniu požiadavkám na zaplatenie dosiahne vytvorením povinnosti zaplatiť úroky z omeškania za obdobie *predchádzajúce* vyhláseniu rozsudku v porovnaní s rozhodnutím, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť úroky z omeškania plynúce od dátumu rozsudku. [52] Ako sa poznamenáva v bodoch 48 a 49 vyššie, článok 266 ZFEÚ neobsahuje nič na podporu takéhoto tvrdenia.

64. V rozsudku vo veci Wortmann sa Súdny dvor zdržal zaujatia stanoviska k argumentu, že po zrušení nariadenia súdmi Únie sú vnútroštátne orgány povinné zaplatiť úroky z omeškania z antidumpingových ciel, ktoré neoprávnene vybrali na základe daného nariadenia. [53] Namiesto toho uviedol, že „sumy týchto cie[l] vrátené dotknutému podniku príslušným vnútroštátnym orgánom musia byť navýšené o príslušné úroky“ [54]. Aj generálny advokát Sánchez-Bordona vyjadril názor, že rozsudok vo veci IPK International treba vykladať so zreteľom na osobitné prvky

[45] Tamže.

[46] Tamže (bod 78).

[47] Tamže (bod 79).

[48] Tamže (bod 90).

[49] Rozsudok z 12. februára 2015, Komisia/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83).

[50] Tamže (bod 30).

[51] Tamže (bod 38). V predmetnom napadnutom rozsudku sa oficiálne uvádzalo, že Komisia musí zaplatiť kompenzačné úroky plynúce od dátumu zrušenia rozsudku do dátumu vrátenia, hoci sa v ňom uplatňovala sadzba totožná pre úroky z omeškania (pozri bod 60 vyššie).

[52] Pre úplnosť dodám, že to isté by platilo aj v prípade žaloby o náhradu škody. Kým stanovenie povinnosti zaplatiť úroky z omeškania pred rozsudkom súdov Únie, v ktorých sa rozhodne o existencii škody, by bolo nelogické, uloženie takejto povinnosti po tom, ako sa k takémuto záveru dospeje v rozsudku a inštitúcia Únie okamžite potom nezaplatí odškodnenie, môže byť rozumné.

[53] Rozsudok z 18. januára 2017, Wortmann (C-365/15, EU:C:2017:19, body 14, 15 a 35).

[54] Tamže (bod 38).

prítomné v danom spore, aby sa nemohlo vyvodiť, že Súdny dvor mal v úmysle zmeniť svoju judikatúru týkajúcu sa vymedzenia pojmu úroky z omeškania.[55] Ďalej uviedol, že hoci sa v judikatúre ustanovila zásada práva Únie, podľa ktorej sa sumy zaplatené neoprávnene v rozpore s právom Únie musia vrátiť s úrokmi plynúcimi od dátumu neoprávnenej platby, nevyplýva z toho, že sa od tohto dátumu musia platiť aj úroky z omeškania.[56]

65. V napadnutom rozsudku sa odkazuje aj na rozsudok Súdneho dvora vo veci Guardian Europe. V novembri 2014 Guardian Europe uspela so svojou žalobou o zníženie pokuty, ktorú jej uložila Komisia v roku 2007.[57] Komisia v decembri 2014 vrátila časť pokuty, ktorá bola zrušená, spolu s úrokmi z tejto dumy vo výške 988 620 eur na základe uplatnenia článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012.[58] Guardian Europe následne začala súdne konanie voči Európskej únii so snahou získať náhradu škody údajne spôsobenej dlhým trvaním súdneho konania. Žaloba o náhradu škody bola uznaná za prípustnú, pretože nespochybňovala rozhodnutie z decembra 2014, ktoré sa stalo právoplatným.[59] Všeobecný súd priznal náhradu za materiálne škody vo výške 654 523,43 eura zvýšenú o to, čo opísal ako „kompenzačné úroky“ s ročnou mierou inflácie v členskom štáte, v ktorom je Guardian Europe usadená, plynúce do dátumu vyhlásenia rozsudku Všeobecného súdu. Takisto priznal úroky z omeškania z uvedenej sumy za obdobie od dátumu vyhlásenia rozsudku Všeobecného súdu do prijatia platby.[60]

66. Európska únia v rámci odvolania tvrdila, že sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol jej námietku, že žaloba bola neprípustná. Hoci Súdny dvor záver Všeobecného súdu v tomto bode potvrdil,[61] zdá sa, že si zle prečítal rozsudok Všeobecného súdu, keď uviedol, že suma 988 620 eur predstavovala „úroky z omeškania“[62], kým v skutočnosti zodpovedala „úrokovým výnosom“, ktoré Komisia zaplatila v súlade s článkom 90 ods. 4 delegovaného nariadenie č. 1268/2012.[63] Súdny dvor napokon dospel k záveru, že Všeobecný súd sa priznaním náhrady spoločnosti Guardian Europe dopustil nesprávneho právneho posúdenia, a žalobu o náhradu škody zamietol.[64]

67. Rozsudok vo veci Printeos, na ktorý sa odvoláva v napadnutom rozsudku, je podľa všetkého najnovším zopakovaním danej judikatúry. Komisia uložila spoločnosti Printeos pokutu za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, ktorú tento podnik predbežne zaplatil.[65] Po zrušení tohto rozhodnutia Komisia vrátila pokutu v plnej výške bez úrokov, pretože fond, do ktorého pokutu investovala,[66] priniesol negatívny výnos.[67] Printeos podala žalobu o náhradu škody podľa článku 266 druhého odseku ZFEÚ v spojení s článkom 340 druhým odsekom ZFEÚ.[68] Printeos na pojednávaní uviedla, že jej žiadosť o zaplatenie kompenzačných úrokov sa má chápať ako žiadosť

55 Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Campos Sánchez-Bordona vo veci Wortmann (C-365/15, EU:C:2016:663, body 71 a 72).

56 Tamže (body 59 a 74).

57 Rozsudok z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia (C-580/12 P, EU:C:2014:2363).

58 Rozsudok zo 7. júna 2017, Guardian Europe/Európska komisia (T-673/15, EU:T:2017:377, body 51, 54 a 55).

59 Tamže (body 64 a 65).

60 Tamže (body 168 až 172).

61 Rozsudok z 5. septembra 2019, Európska únia/Guardian Europe a Guardian Europe/Európska únia (C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672, bod 65).

62 Tamže (bod 57).

63 Pozri rozsudok zo 7. júna 2017, Guardian Europe/Európska únia (T-673/15, EU:T:2017:377, body 51, 54 a 55).

64 Rozsudok z 5. septembra 2019, Európska únia/Guardian Europe a Guardian Europe/Európska únia (C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672, bod 149).

65 Rozsudok z 12. februára 2019, Printeos/Komisia (T-201/17, EU:T:2019:81, body 1 a 15).

66 Podľa článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012.

67 Rozsudok z 12. februára 2019, Printeos/Komisia (T-201/17, EU:T:2019:81, body 18, 23 a 26). V referenčnom období bola miera inflácie v členskom štáte, kde je Printeos usadená, 0 % (tamže, bod 44).

68 Tamže (body 36 a 37).

o úroky z omeškania. Napriek ďalším vyjadreniam, že si neželá ďalej tvrdiť, že hlavným základom jej nároku na náhradu škody je porušenie článku 266 prvého odseku ZFEÚ,[69] Všeobecný súd na tomto ustanovení založil svoju analýzu.[70] Odvolávajúc sa na rozsudok Súdneho dvora vo veci IPK International a návrhy, ktoré v tejto veci predniesol generálny advokát Bot[71], dospel Všeobecný súd k záveru, že podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ bola Komisia povinná vrátiť istinu pokuty spolu s úrokmi z omeškania ako paušálnu náhradu za stratu požitkov vyplývajúcich z tejto sumy od dátumu predbežného zinkasovania pokuty do dátumu vrátenia istiny.[72]

68. V rozsudku vo veci Printeos sa zistilo, že v súlade so zásadou *iura novit curia* bol Všeobecný súd oprávnený kvalifikovať nárokované úroky ako úroky z omeškania, a nie ako kompenzačné úroky, ako pôvodne tvrdila žalobkyňa.[73] Pokiaľ ide o podstatu, Súdny dvor medzi kompenzačnými úrokmi a úrokmi z omeškania rozlišoval. Cieľom úrokov z omeškania je paušálne nahradiť stratu požitkov vyplývajúcich z pohľadávky a prinútiť dlžníka, aby čo najskôr zaplatil,[74] kým cieľom kompenzačných úrokov je kompenzovať uplynutie času do súdneho zhodnotenia výšky škody, nezávisle od akéhokoľvek omeškania pripisovaného dlžníkovi.[75] Súdny dvor tak dospel k záveru, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď Komisii nariadil zaplatiť úroky z omeškania.[76] Keďže vec sa týkala vrátenia pevne stanovej sumy, konkrétne pokuty uloženej spoločnosti Printeos, ktorá bola zrušená, nemohlo ísť o kompenzačné úroky.[77]

69. V súvislosti s rozsudkom vo veci Printeos musím uviesť tieto štyri poznámky.

70. Po prvé vymedzenie koncepcie kompenzačných úrokov, ktoré Súdny dvor vykonal prostredníctvom odkazu na článok 266 druhý odsek ZFEÚ v spojení s článkom 340 druhým odsekom ZFEÚ a ktoré sa obmedzuje na náhradu straty peňazí z dôvodu uplynutia času, je príliš úzke. Priznanie kompenzácie vyplývajúcej z neoprávnenej platby peňazí môže byť odôvodnené viacerými dôvodmi vrátane straty konkrétnej podnikateľskej príležitosti z dôvodu nedostupnosti daných peňažných prostriedkov, pričom spoločnosti Deutsche Telekom sa tento argument nepodarilo preukázať na základe skutkových okolností predložených Všeobecnému súdu.[78]

71. Po druhé Súdny dvor odkazoval na rozsudok vo veci IPK International[79] s cieľom podporiť tvrdenie, že cieľom úrokov z omeškania je paušálna náhrada straty požitkov pohľadávky. Ako sa konštatuje v bode 63 vyššie, toto tvrdenie zrejme vychádza z návrhov, ktoré v danej veci predniesol generálny advokát Bot[80], v ktorých sa tento záver nijako nedokladá ani sa v nich neuvádza vysvetlenie na jeho podporu. Komentátori túto judikatúru kritizujú za to, že tým, že mení vymedzenie pojmu úroky z omeškania, zastiera rozdiely medzi úrokmi z omeškania

69 Tamže (bod 32).

70 Tamže (bod 53 a nasl.).

71 Rozsudok z 12. februára 2015, Komisia/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83), a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Komisia/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2014:2170).

72 Rozsudok z 12. februára 2019, Printeos/Komisia (T-201/17, EU:T:2019:81, body 33, 56 a 67). Treba pripomenúť, že referenčné obdobie určila Printeos.

73 Rozsudok z 20. januára 2021, Komisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, bod 54).

74 Tamže (bod 55).

75 Tamže (bod 56).

76 Tamže (body 68, 69 a 104).

77 Tamže (body 78 a 79).

78 Rozsudok z 19. januára 2022, Deutsche/Komisia (T-610/19, EU:T:2022:15, body 39 až 52).

79 Rozsudok z 12. februára 2015, Komisia/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, bod 30).

80 Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Komisia/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2014:2170, bod 77).

a kompenzačnými úrokmi.[81] Ďalší komentujúci vyjadril názor, že v tejto judikatúre vzniká zmätok v rozlišovaní medzi úrokmi z omeškania a kompenzačnými úrokmi.[82] Kým úroky z omeškania motivujú k rýchlemu vyrovnaniu dlhu a počítajú sa od dátumu rozsudku stanovujúceho výšku náhrady do jej zaplatenia, v kompenzačných úrokoch sa zohľadňuje obdobie pred dátumom vynesenia rozsudku, keďže ich účelom je nahradiť stratu spôsobenú znemožnením využívania peňazí.[83] Podľa môjho názoru tieto pripomienky poskytujú presvedčivé vysvetlenie existencie rozlišovania medzi úrokmi z omeškania a kompenzačnými úrokmi, ktoré v judikatúre, ktorá bola cieľom takejto kritiky, úplne chýba.

72. Po tretie v odpovedi na kritiku, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania nie je motiváciou k vyhoveniu rozsudku, keďže tieto úroky sa počítajú od dátumu predbežného zaplatenia pokuty, Súdny dvor uviedol, že takáto motivácia je len jedným z dvoch cieľov, ktoré úroky z omeškania sledujú, pričom druhým je poskytnutie paušálnej náhrady za stratu požitkov vyplývajúcich z finančných prostriedkov.[84] V tejto odpovedi sa opäť spájajú koncepty kompenzačných úrokov a úrokov z omeškania bez doloženia či vysvetlenia, prečo sa tak robí.[85] Cieľom kompenzačných úrokov je poskytnúť kompenzáciu. Cieľom úrokov z omeškania je zabezpečiť urýchlené zaplatenie vzniknutých dlhov. Nie je možné očakávať, že rozdiely medzi týmito dvoma konceptmi zmiznú.

73. Po štvrté Súdny dvor dodal, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania plynúce od dátumu predbežného zaplatenia pokuty „predstavuje pre dotknutú inštitúciu stimul, aby pri prijímaní takýchto rozhodnutí… postupovala s mimoriadnou obozretnosťou“[86]. Táto odpoveď ignoruje kritiku, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania za obdobie prechádzajúce vyhláseniu rozsudku nemôže byť stimulom na to, aby sa mu čo najskôr vyhovelo, pričom to je zásadná vlastnosť úrokov z omeškania. Súdny dvor uvádza, že vystavenie riziku povinnosti zaplatiť úroky z omeškania by malo Komisiu viesť k postupovaniu s mimoriadnou obozretnosťou, aby sa pri ukladaní pokút nedopustila nezákonného konania. Inštitúcie Únie vrátane Súdneho dvora majú všeobecnú povinnosť nedopúšťať sa nezákonného konania. Ak k tomu dôjde, v Zmluvách sa stanovuje že primeranými opravnými prostriedkami je vrátenie podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ a náhrada akejkoľvek utrpenej škody podľa článku 266 druhého odseku ZFEÚ v spojení s článkom 340 druhým odsekom ZFEÚ.

74. Na základe judikatúry Súdneho dvora v stave, v akom sa nachádza po rozsudku vo veci Printeos, sa zdá, že cieľom toho, čo sa opisuje ako „úroky z omeškania“ uložené od dátumu neoprávnenej platby do jej vrátenia, je zároveň a) paušálna náhrada straty požitkov vyplývajúcich z pohľadávky; b) poskytnutie motivácie k vyhoveniu rozsudku a c) slúžiť ako motivácia pre inštitúcie Únie k mimoriadnej obozretnosti pri prijímaní rozhodnutí. V týchto návrhoch sa poukazuje na to, že „úroky z omeškania“ nepredstavujú ani reštitučné úroky, ktorých zaplatenie si vyžaduje článok 266 prvý odsek ZFEÚ, ani kompenzačné úroky, ktoré po preukázaní umožňuje

[81] CANO GÁMIZ, P.: The EC's obligation to pay default interest following *Printeos* and *Deutsche Telekom*. In: *European Competition Law Review*, 2022, zv. 43(10), s. 480 – 484. BUYTAERT, T.: Obligation for EU Institutions to Pay Default Interest on Repaid Fines: Case C-301/19 P *Printeos*. In: *Journal of European Competition Law & Practice*, 2022, zv. 13(5), s. 353.

[82] BANHA COELHO, B.: *Printeos*: Obligation to Pay Default Interest When Repaying a Fine After Annulment. In: *Journal of European Competition Law & Practice*, 2019, zv. 10(9), s. 552 – 554.

[83] Tamže. Podľa Migueta podobne zaplatenie úrokov z omeškania nevyhnutne súvisí s dlžníkovým omeškaním pri vyrovnaní jeho dlhu (pozri MIGUET, J.: Intérêts moratoires. In: *JurisClasseur Procédure civile*, 2022, Fasc. 800-90). Podobné pripomienky sa objavujú v van CASTEREN, A.: Article 215(2) EC and the Question of Interest. In: HEUKELS, T., MCDONNELL, A.: *The Action for Damages in Community Law*. Haag: Kluwer Law International, 1997, s. 207.

[84] Rozsudok z 20. januára 2021, Komisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, body 84 a 85).

[85] Pozri body 60 až 63 vyššie.

[86] Rozsudok z 20. januára 2021, Komisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, bod 86).

článok 266 druhý odsek ZFEÚ.[87] Zmluvy neobsahujú žiadny právny základ na požadovanie zaplatenia úrokov, ktorých koncepcia bola vymedzená v rozsudku vo veci Printeos. S výnimkou prípadov, keď sú uložené za obdobie po vyhlásení rozsudku, nie sú takéto „úroky z omeškania“ schopné predstavovať motiváciu k vyhoveniu rozsudku, predtým, ako bol vydaný, čo je podmienka na uplatnenie článku 266 prvého odseku ZFEÚ. Tvrdenie, že takého „úroky z omeškania“ poskytujú motiváciu k dodržiavaniu súladu s právnymi predpismi, nielenže vedie k zvláštnemu konceptu Súdneho dvora vykonávajúceho určitý druh disciplinárnej funkcie s cieľom pripomenúť inštitúciám Únie, aby si plnili svoje povinnosti, ale prináša aj sankčný prvok, pre ktorý sa v článku 266 prvom odseku ZFEÚ neposkytuje žiadny právny základ. A napokon, v Zmluvách sa neukladá žiadna povinnosť zaplatiť úroky v štandardnej výške. Požiadavka na zaplatenie úrokov sa musí posudzovať v závislosti od okolností na základe jednej alebo viacerých právnych povinností, na ktoré sa účastník konania môže na tieto účely odvolávať: úplné vrátenie, zaplatenie náhrady, vrátenie akéhokoľvek bezdôvodného obohatenia a urýchlené zaplatenie takýchto súm.

75. V nedávnom rozsudku vo veci Gräfendorfer Súdny dvor dospel k záveru, že každý jednotlivec, ktorému vnútroštátny orgán uložil povinnosť zaplatiť daň, poplatok alebo iný odvod v rozpore s právom Únie, má na základe tohto práva nárok na vrátenie zodpovedajúcej peňažnej sumy od dotknutého členského štátu spolu s úrokmi, ktoré majú kompenzovať nedostupnosť tejto sumy.[88] Z tohto rozsudku vyplýva, že straty vyplývajúce z nedostupnosti neoprávnene zaplatených súm môžu byť nahradené odkazom na požiadavku obnoviť situáciu a/alebo zaplatiť náhradu. Nič v rozsudku nepodporuje myšlienku, že by právo Únie vyžadovalo, aby vnútroštátne orgány platili úroky z omeškania z peňažnej sumy zaplatenej v rozpore s právom Únie, vypočítané od dátumu jej neoprávneného zaplatenia. V dôsledku prístupu Súdneho dvora v rozsudku vo veci Gräfendorfer sa zdá, že sme v trochu čudnej situácii, keď inštitúcia Únie, o ktorej sa rozhodlo, že jej boli neoprávnene zaplatené peniaze, musí zaplatiť úroky z omeškania počítané od dátumu prijatia danej platby do jej vrátenia, zatiaľ čo od vnútroštátneho orgánu, ktorý dostal peniaze za podobných okolností, sa vyžaduje len to, aby poskytol náhradu za nedostupnosť neoprávnene zaplatených súm. K tomuto rozdielnemu zaobchádzaniu nebolo poskytnuté žiadne odôvodnenie a zďaleka nie je jasné, ako by sa aj mohlo odôvodniť.

76. Existencia legitímnych rozdielov v názoroch na výklad a uplatňovanie práva Únie je bežným prvkom odvolacieho konania pred Súdnym dvorom.[89] Uloženie povinnosti Komisii, aby zaplatila úroky z omeškania, keď nedošlo k žiadnemu omeškaniu pri vyhovení rozsudku, sa javí ako mimoriadne nevhodné v situácii, keď konanie pred súdmi Únie môže trvať značne dlhý čas, nad čím Komisia nemá žiadnu kontrolu.[90] Pre úplnosť dodávam, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Deutsche Telekom, Komisia nemôže podľa existujúcich právnych predpisov odložiť zinkasovanie pokuty až do ukončenia všetkých súdnych konaní na súdoch Únie.[91] Podľa článku 78 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách vlastné zdroje, ktoré sa dávajú Komisii k dispozícii, a akákoľvek výška pohľadávky „sa riešia“ v povolení na vymáhanie. V článku 90 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 sa ďalej stanovuje, že ak bola na Súdnom dvore podaná

[87] Pozri body 47 až 50 a bod 77 vyššie.

[88] Rozsudok z 28. apríla 2022, Gräfendorfer Geflügel- und Tiefkühlfeinkost Produktions a i. (C-415/20, C-419/20 a C-427/20, EU:C:2022:306, body 51 a 52).

[89] Nie je nezvyčajné, že sa Všeobecný súd domnieva, že opatrenie prijaté inštitúciami Únie je poznačené nezákonným konaním, a že Súdny dvor dospeje k opačnému záveru.

[90] Takýto argument je ešte presvedčivejší v prípade, že sa Súdny dvor rozhodne vrátiť vec späť Všeobecnému súdu, čo ešte môže značne predĺžiť trvanie konania.

[91] Pozri článok 78 a nasl. nariadenia o rozpočtových pravidlách a článok 90 delegovaného nariadenia č. 1268/2012.

žaloba proti rozhodnutiu Komisie o uložení pokuty, dlžník musí buď zaplatiť príslušnú sumu, alebo poskytnúť bankovú zábezpeku. Nič v týchto ustanoveniach neoprávňuje Komisiu k tomu, aby odložila zinkasovanie pokuty, kým budú známe výsledky konania.

77. Aby som to zhrnul, ak sa zistí, že podnik poskytol neoprávnenú platbu inštitúcii Únie, musí sa suma, ktorú musí táto inštitúcia podľa zákona danému podniku vrátiť, vypočítať tak, že sa zohľadnia tieto štyri požiadavky:

– zabezpečiť, že podnik dostane pri vrátení sumy peniaze v rovnakej hodnote, akú zaplatil (*restitutio in integrum*) v súlade s článkom 266 prvým odsekom ZFEÚ,

– zaplatiť podniku náhradu akejkoľvek škody, ktorú utrpel v dôsledku nedostupnosti svojich peňazí, ďalej podľa článku 266 druhého odseku ZFEÚ v spojení s článkom 340 druhým odsekom ZFEÚ,

– vrátiť akékoľvek bezdôvodné obohatenie, ktoré mohla inštitúcia Únie získať, podľa článku 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012,

– po stanovení týchto súm sa musia bez meškania vrátiť, aby nevznikli úroky z omeškania podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ.

78. Prvý odvolací dôvod posúdim so zreteľom na tieto závery.

– *Posúdenie odvolania*

79. Účelom úrokov z omeškania je motivovať dlžníka, aby urýchlene vyhovel rozsudku súdov EÚ. Komisia vo februári 2019 vyhovela rozsudku vyhlásenému v decembri 2018 tým, že vrátila časť pokuty, ktorá bola zrušená. Z toho vyplýva, že Komisia by mohla byť povinná zaplatiť jedine tie úroky z omeškania, ktoré sa týkajú obdobia medzi týmito dvoma dátumami. V rozsahu, v akom Všeobecný súd v napadnutom rozsudku stanovil povinnosť zaplatiť úroky z omeškania za obdobie pred dátumom vyhlásenia rozsudku z roku 2018, išlo o nesprávne právne posúdenie. Uvedený záver nemá vplyv na povinnosť Komisie vyhovieť zásade *restitutio in integrum*, ktorá zahŕňa povinnosť vrátiť sumu zohľadňujúcu znehodnotenie peňazí,[92] ani na právo spoločnosti Deutsche Telekom nárokovať si odškodnenie za prípadnú ujmu, ktorá jej mohla vzniknúť v dôsledku predbežného zinkasovania pokuty (pričom toto právo si uplatnila), ani na prípadný argument postavený na bezdôvodnom obohatení sa Komisie. Preto Súdnemu dvoru odporúčam, aby konštatoval, že prvá časť prvého odvolacieho dôvodu je dôvodná.

80. Pokiaľ ide o argument, že napadnutý rozsudok je v rozpore s judikatúrou vydanou pred vyhlásením rozsudku vo veci Printeos, poznamenávam, že v staršej judikatúre sa jasne rozlišovalo medzi úrokmi z omeškania a kompenzačnými úrokmi. Rozsudkom Súdneho dvora vo veci Corus sa začal proces, keď sa najprv pojmom úroky z omeškania vyjadrilo niečo, čo to nebolo, a potom nasledoval rozsudok vo veci IPK International, ktorý zahmlil rozdiel medzi úrokmi z omeškania a kompenzačnými úrokmi natoľko, že rozlišovanie zaniklo. K tomu možno dodať, ako Komisia správne podotýka, že rozsudok vo veci Guardian Europe nepodporuje návrh, že Komisia je povinná zaplatiť úroky z omeškania, lebo v uvedenom prípade zaplatila úroky v súlade

[92] Hoci miera inflácie býva obvykle kladná, môže byť aj nulová (ako v prípade referenčného obdobia v rozsudku z 20. januára 2021, Komisia/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39) a výnimočne aj záporná.

s článkom 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, pričom Súdny dvor za tento akt Komisiu nekritizoval. Súdnemu dvoru preto odporúčam konštatovať, že druhá časť prvého odvolacieho dôvodu je dôvodná.

81. Komisia uvádza, že v napadnutom rozsudku sa malo preskúmať spochybnenie zákonnosti, vznesené zo strany spoločnosti Deutsche Telekom vzhľadom na článok 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, keďže uvedené ustanovenie je koncipované tak, že spĺňa okolnosti prejednávanej veci.[93] Článok 90 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 nemá vplyv na povinnosti, ktoré Komisii ukladá článok 266 prvý odsek ZFEÚ, keďže uvedené ustanovenie nie je koncipované tak, aby zabezpečovalo dodržiavanie daného ustanovenia Zmluvy a v podstate to ani nesmie. Preto Súdnemu dvoru odporúčam zamietnuť tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu.

82. Z dôvodov uvedených v bodoch 47 až 50 a 69 až 74 vyššie možno konštatovať, že prijatie predbežnej platby pokuty zo strany Komisie nepredstavovalo porušenie zákona, či už dostatočne závažnej povahy, alebo inak, ktoré by bolo možné zistiť pred vyhlásením rozsudku z roku 2018. Nebola preto povinná zaplatiť spoločnosti Deutsche Telekom úroky z omeškania za obdobie predchádzajúce danej udalosti. Už len na tomto základe a bez potreby skúmať ďalšie argumenty predložené Komisiou navrhujem Súdnemu dvoru, aby konštatoval, že štvrtá časť prvého odvolacieho dôvodu je dôvodná.

83. V piatej časti prvého odvolacieho dôvodu sa tvrdí, že *ex tunc* účinky rozsudku z roku 2018 si nevyžadujú, aby Komisia zaplatila úroky z omeškania odo dňa predbežného zinkasovania pokuty. V zmysle článku 299 ZFEÚ sú rozhodnutia Komisie o uložení peňažného záväzku podnikom okamžite vykonateľné. *Ex tunc* účinky rozsudku z roku 2018 o znížení výšky pokuty si vyžadovali, aby Komisia nahradila spoločnosti Deutsche Telekom sumu, ktorú Komisia údajne nezákonne od nej zinkasovala. Pri uskutočňovaní tejto náhrady sa v článku 266 prvom odseku ZFEÚ vyžaduje, aby Komisia zohľadnila znehodnotenie peňazí spôsobené plynutím času odo dňa predbežného zinkasovania a do dátumu vyhlásenia rozsudku z roku 2018. Uvedená povinnosť sa nevzťahovala na požiadavku, aby Komisia zaplatila spoločnosti Deutsche Telekom úroky z omeškania vypočítané odo dňa predbežnej platby do dátumu vyhlásenia rozsudku z roku 2018. Súdnemu dvoru preto odporúčam vyhovieť piatej časti prvého odvolacieho dôvodu.

84. Judikatúra preukázala, že Komisia je oprávnená prijať politiku, ktorou zabezpečí, aby ňou uvalené sankcie za porušenia práva hospodárskej súťaže EÚ mali odrádzajúci účinok.[94] Takáto politika nedokáže nijako ovplyvniť akúkoľvek povinnosť Komisie zaplatiť úrok z omeškania, ak Komisia rozsudku bezodkladne nevyhovie. Preto Súdnemu dvoru odporúčam zamietnuť šiestu časť prvého odvolacieho dôvodu.

85. Súdnemu dvoru odporúčam, aby vyhovel prvej, druhej, štvrtej a piatej časti prvého odvolacieho dôvodu a zvyšok odvolacieho dôvodu zamietol.

[93] Pozri bod 105 napadnutého rozsudku.

[94] Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 1983, Musique diffusion française a i./Komisia (100/80 až 103/80, EU:C:1983:158, bod 106).

2. Nesprávne právne posúdenie pri stanovení sadzby splatných úrokov z omeškania

– *Argumenty účastníkov konania*

86. Komisia predkladá štyri argumenty na podporu svojho druhého odvolacieho dôvodu, v ktorých tvrdí, že napadnutý rozsudok je poznačený nesprávnym právnym posúdením, keďže Všeobecný súd analogicky uplatnil článok 83 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia č. 1268/2012, keď rozhodol, že splatné úroky z omeškania sa musia vypočítať podľa sadzby ECB uplatňovanej na jej hlavné refinančné operácie zvýšenej o tri a pol percentuálneho bodu.

87. Po prvé v článku 83 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia č. 1268/2012 sa upravuje úhrada úrokov z omeškania zo strany dlžníka, ktorý je v omeškaní s platbou Komisii na základe oznámenia o dlhu, ktoré musí obsahovať určité informácie. Povaha úrokov z omeškania neumožňuje ich naúčtovanie, kým existuje povinnosť zaplatiť istinu.

88. Po druhé odkaz na úroky z omeškania v rozsudku vo veci Guardian Europe [95] bol nesprávny, keďže tento prípad zahŕňal úhradu „úrokových výnosov“ vypočítaných v súlade s článkom 90 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, pričom Súdny dvor tento postup potvrdil.

89. Po tretie v napadnutom rozsudku sa nesprávne vykladá rozsudok vo veci Printeos, keď Súdny dvor na žiadosť spoločnosti Printeos priznal úroky v sadzbe, ktorú ECB uplatňuje na svoje hlavné refinančné operácie, zvýšenej o dva percentuálne body. Všeobecný súd ani Súdny dvor nepriznali úroky z omeškania v sadzbe stanovenej v článku 83 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia č. 1268/2012 odo dňa predbežného zinkasovania pokuty.

90. Po štvrté v bode 135 napadnutého rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď sa vytvorila analógia medzi situáciou spoločnosti Deutsche Telekom v prípade, keby nezaplatila pokutu, a situáciou Komisie po vyhlásení rozsudku z roku 2018. Tieto situácie nie sú porovnateľné. Hoci Deutsche Telekom mala povinnosť zaplatiť pokutu na základe rozhodnutia z roku 2014, ktoré sa podkladalo za platné až do jeho čiastočného zrušenia na základe rozsudku z roku 2018, Komisia nemala žiadnu povinnosť vrátiť časť pokuty predbežne zinkasovanej pred vyhlásením uvedeného rozsudku.

91. Komisia uvádza, že ak by Súdny dvor tieto argumenty zamietol, úroky z omeškania by sa mali vypočítať podľa sadzby ECB uplatňovanej na jej hlavné refinančné operácie zvýšenej o jeden a pol percentuálneho bodu, a to v súlade s článkom 83 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012, ktorý sa uplatňuje, keď dlžník v príslušnej lehote nepredloží bankovú zábezpeku. Ešte subsidiárnejšie Komisia žiada Súdny dvor, aby určil primeranú úrokovú sadzbu, ktorá má byť stanovená pod sadzbou úrokov z omeškania, keďže sadzba úrokov z omeškania má sankčnú povahu.

92. Deutsche Telekom uvádza, že druhý odvolací dôvod by sa mal zamietnuť, keďže v rozsudku vo veci Printeos sa jednoznačne rozhodlo, že Komisia musí zaplatiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ECB uplatňuje na svoje hlavné refinančné operácie, zvýšenej o tri a pol percentuálneho bodu v súlade s článkom 83 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia č. 1268/2012. Všeobecný súd nemal

[95] Rozsudok z 5. septembra 2019, Európska únia/Guardian Europe a Guardian Europe/Európska únia (C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672, bod 56).

v tejto súvislosti pri vyhlasovaní napadnutého rozsudku žiadny priestor na voľné konanie. V rozsudku Súdneho dvora vo veci Guardian Europe sa uvádzajú „úroky z omeškania“, a nie „úrokové výnosy“ pri uplatnení článku 90 delegovaného nariadenia č. 1268/2012.

93. Deutsche Telekom takisto uvádza, že sadzba úrokov z omeškania stanovená v článku 83 ods. 4 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 sa nemôže uplatňovať analogicky, keďže nepredloženie bankovej zábezpeky nemožno porovnávať so záväzkom zaplatiť úroky z omeškania zo sumy, ktorá bola zaplatená neoprávnene. Je to preto, lebo podniku, ktorý predloží bankovú zábezpeku namiesto predbežného zaplatenia pokuty, vznikajú veľké súvisiace náklady, ktoré si nemôže vymáhať od Komisie, a to ani vtedy, keď súdy EÚ pokutu následne zrušia alebo znížia.

– *Posúdenie*

94. Ak Súdny dvor vyhovie prvému odvolaciemu dôvodu, navrhujem, že druhý odvolací dôvod sa takisto musí vyhlásiť za dôvodný, pretože v prejednávanej veci nemožno uplatniť úroky z omeškania, a to z dôvodov uvedených v bodoch 47 až 50 a 69 až 74 vyššie. V každom prípade platí, že v článku 83 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia č. 1268/2012 sa síce uvažuje o sadzbe úrokov z omeškania, táto úprava je však koncipovaná na súbor okolností, ktoré nie sú prítomné v prejednávanej veci. Z článku 83 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 1268/2012 v spojení s článkom 80 ods. 3 písm. b) a c) uvedeného nariadenia jasne vyplýva, že úroky z omeškania sú splatné jedine po uplynutí lehoty, ktorú Komisia stanovila na splatenie dlhu. To sa nemôže uplatniť analogicky na výpočet úrokov z pohľadávok dlžných pred tým, ako súdy EÚ vydali rozsudok, v ktorom stanovili existenciu dlhu a jeho výšku. Sadzba úrokov z omeškania uvedená v článku 83 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia č. 1268/2012 je preto irelevantná pre sadzbu úrokov, ktoré by bolo možné naúčtovať z takejto sumy.

95. Súdnemu dvoru navrhujem druhému odvolaciemu dôvodu vyhovieť a v dôsledku toho zrušiť napadnutý rozsudok.

IV. Žaloba na Všeobecnom súde

96. V súlade s druhou vetou prvého odseku článku 61 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie ak sa zruší rozhodnutie Všeobecného súdu, Súdny dvor môže v tejto záležitosti sám vydať konečný rozsudok, pokiaľ to stav konania dovoľuje.

97. Vzhľadom na úvahy predstavené v bodoch 79 až 85 a 94 až 95 vyššie navrhujem, aby Súdny dvor zamietol žalobu uvedenú v napadnutom rozsudku, ktorou sa Deutsche Telekom domáhala určenia neplatnosti napadnutého rozhodnutia a priznania náhrady škody v podobe úrokov z omeškania zo sumy pokuty, ktorá bola následne zrušená, vypočítaných odo dňa predbežného zinkasovania.

V. O trovách

98. Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania.

99. Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, ktorý sa uplatňuje na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku, účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

100. Podľa článku 138 ods. 3 rokovacieho poriadku, ak mali účastníci konania úspech len v časti predmetu konania, každý z nich znáša svoje vlastné trovy konania. Ak sa to však zdá oprávnené vzhľadom na okolnosti veci, Súdny dvor môže rozhodnúť, že účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť časť trov konania druhého účastníka.

101. Otázky, ktoré Komisia vznáša v tomto odvolaní, sa riešia aj vo viacerých ďalších žalobách prebiehajúcich pred Všeobecným súdom [96] a Súdnym dvorom [97] a rozsudok Súdneho dvora v tomto odvolaní bude pre ne určujúci. Je preto náhoda, že spoločnosti Deutsche Telekom pripadla úloha vystupovať ako *legitimus contradictor*, v ktorej sa zástupcovia tejto spoločnosti dobre osvedčili. Za týchto okolností sa domnievam, že by bolo neprimerané prisúdiť jednému podniku zodpovednosť za všetky trovy vzniknuté v konaní, z ktorého sa môže vyvinúť pilotný prípad. Keďže pri pohľade na súčasnú právnu úpravu sa zdá, že problematika, o ktorej treba rozhodnúť v týchto súbežných konaniach, sa stala zbytočne komplikovanou, zastávam názor, že Deutsche Telekom mala rozumné dôvody začať konanie o zrušenie napadnutého rozhodnutia a Komisia mala rozumné dôvody odvolať sa proti rozsudku Všeobecného súdu, aby sa umožnilo podať návrh na Súdny dvor. Preto navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol, že každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy celého konania.

VI. Návrh

102. Na základe predchádzajúcich úvah navrhujem, aby Súdny dvor:

1. zrušil rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 19. januára 2022, Deutsche Telekom/Komisia (T-610/19, EU:T:2022:15);

2. zamietol vec T-610/19, Deutsche Telekom/Komisia;

3. uložil spoločnosti Deutsche Telekom a Európskej komisii povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania vo veci T-610/19, Deutsche Telekom/Komisia a vo veci C-221/22 P, Komisia/Deutsche Telekom.

[96] Podľa mojich informácií Všeobecný súd rozhoduje prinajmenšom o ôsmich žalobách týkajúcich sa tých istých právnych aspektov, ktoré sa riešia v tomto odvolaní.

[97] Podľa mojich informácií Súdny dvor rozhoduje prinajmenšom o jednom odvolaní týkajúcom sa tých istých právnych aspektov, ktoré sa riešia v tomto odvolaní.